Bildirilen ?htiyaçlar Ölçe?i (B?Ö)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bildirilen ?htiyaçlar Ölçe?i (B?Ö)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17611

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bildirilen ?htiyaçlar Ölçe?i (B?Ö), bireylerin ki?isel veya ili?kisel ba?lamlarda öznel olarak alg?lad?klar? ve ifade ettikleri **psikolojik ihtiyaçlar** düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle S. Ayd?n'?n 2002 y?l?nda Orta Do?u Teknik Üniversitesi'nde tamamlad??? yüksek lisans tezi kapsam?nda bir geli?tirme çal??mas? olarak ortaya konmu?tur. Ölçe?in temel amac?, bireylerin **ba?lanma stili** ve **motivasyon** profilleri aras?ndaki potansiyel ili?kileri incelemek için bir de?i?ken sa?lamakt?r.

B?Ö, geli?im a?amas?nda oldu?u için, literatürdeki standart ölçeklere k?yasla daha spesifik bir ara?t?rma grubuna hizmet etmi?tir. Ölçe?in içeri?i, bireyin ya?am?nda önemli gördü?ü ve kar??lanmas?n? talep etti?i çe?itli ihtiyaç alanlar?n? kapsamaktad?r. Kaynak verilerinde psikometrik özelliklerine (geçerlik ve güvenirlik) dair detayl? istatistiksel raporlar bulunmamakla birlikte, ölçe?in kavramsal temelleri, motivasyonel ve ili?kisel psikoloji alan?ndaki teorilere dayanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Bildirilen ?htiyaçlar, **?htiyaç De?erlendirmesi**, Psikolojik ?htiyaçlar, Ba?lanma Stili, **Motivasyon**, Geli?tirme Ölçe?i, Orta Do?u Teknik Üniversitesi.

Yazarlar

Ayd?n, S.

Amaç

Bildirilen ?htiyaçlar Ölçe?i'nin (B?Ö) birincil amac?, bireylerin kendi ifadeleriyle ortaya koyduklar? ki?isel ve sosyal ihtiyaçlar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu öznel ihtiyaç beyanlar?n?n, bireyin genel psikolojik i?leyi?i ve özellikle de ki?ileraras? ili?kilerdeki dinamikleri (örn. ba?lanma örüntüleri) ile nas?l bir ili?ki içinde oldu?unu incelemek amaçlanm??t?r.

Ölçek, motivasyonel psikoloji çerçevesinde, bireylerin davran??lar?n? yönlendiren temel itici güçleri, yani kar??lanmas?n? bekledikleri **psikolojik ihtiyaçlar**? tespit etmeye odaklanm??t?r. Bu sayede, ara?t?rmac?lar, ihtiyaçlar?n kar??lanma düzeylerinin veya türlerinin, bireyin motivasyon profili üzerindeki etkisini nicel olarak de?erlendirebilme imkan? bulmu?lard?r.

Yap?

B?Ö, bireyin bilinçli olarak fark?nda oldu?u ve sözel olarak ifade edebildi?i ihtiyaçlar? ölçen bir kendini raporlama arac?d?r. Ölçülen yap?, genellikle Maslow'un hiyerar?isi veya Öz Belirleme

ARABPSYCHOLOGY.COM

Teorisi (Self-Determination Theory) gibi teorilerde ele al?nan temel insan ihtiyaçlar?n?n öznel deneyimini kapsar. Ölçek, ihtiyaçlar?n kar??lanma düzeyinden ziyade, bireyin hangi ihtiyaçlar? daha yo?un hissetti?ini veya önceliklendirdi?ini belirlemeyi hedefler.

Ölçe?in geli?tirildi?i tez ba?lam?nda, yap?sal olarak **ba?lanma stili** ile ili?kili olan güven, yak?nl?k, özerklik ve ba?ar? gibi spesifik ihtiyaç boyutlar?n? ele ald??? varsay?labilir. Bu, B?Ö'nün, bireyin ili?kisel güvenli?ini ve ba??ms?zl???n? sürdürme çabalar?n? yans?tan ihtiyaçlar? ölçtü?ü anlam?na gelmektedir.

Geçerlik

Bildirilen ?htiyaçlar Ölçe?i'nin (B?Ö) orijinal kaynak/referans içeri?inde geçerlik analizlerine dair spesifik istatistiksel veriler bulunmamaktad?r. Ancak, bir geli?tirme çal??mas? olarak, ölçe?in geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Tipik olarak bu tür ölçeklerde a?a??daki geçerlik türleri incelenir:

?çerik Geçerli?i (Content Validity): Ölçek maddelerinin ölçülmek istenen ihtiyaç yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için uzman görü?lerine ba?vurulmu?tur.
Yap? Geçerli?i (Construct Validity): Ölçe?in, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er yap?larla (örn. **motivasyon** ve ba?lanma) korelasyonlar?n?n incelenmesi yoluyla sa?lanm??t?r. Bu, genellikle Faktör Analizi yöntemleriyle desteklenir.
Ölçüt Geçerli?i (Criterion Validity): Ölçe?in, ilgili davran??sal sonuçlar? veya di?er standart ölçütleri ne kadar iyi tahmin etti?inin incelenmesi.

Güvenirlik

Kaynak verilerinde B?Ö'nün güvenirlik katsay?lar?na ili?kin somut de?erler belirtilmemi?tir. Ancak, ölçek geli?tirme sürecinin bir parças? olarak, tutarl?l?k ve kararl?l?k göstergelerinin hesaplanm?? olmas? gerekmektedir.

?ç Tutarl?l?k (Internal Consistency): Ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösteren Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesaplanmas? beklenir. Yüksek bir Alfa de?eri, maddeler aras? homojenli?i i?aret eder.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i (Test-Retest Reliability): Ölçe?in farkl? zaman dilimlerinde uyguland???nda tutarl? sonuçlar verip vermedi?inin belirlenmesi.

Faktör Analizi

Bildirilen ?htiyaçlar Ölçe?i'nin (B?Ö) geli?tirme a?amas?nda, ölçtü?ü ihtiyaç boyutlar?n? ortaya ç?karmak amac?yla **Faktör Analizi** yönteminin kullan?ld??? tahmin edilmektedir. Orijinal çal??mada kaç faktörün tan?mland??? veya bu faktörlerin hangi ihtiyaç gruplar?na kar??l?k geldi?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

bilgisi mevcut de?ildir.

Tipik bir Faktör Analizi süreci, öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (Exploratory Factor Analysis - EFA) ile ihtiyaç maddelerinin temel boyutlara ayr?lmas?n? içerir. Ard?ndan, daha sonraki çal??malarda bu yap?n?n teyit edilmesi için Do?rulay?c? Faktör Analizi (Confirmatory Factor Analysis - CFA) kullan?labilir. Ölçe?in, ihtiyaçlar? muhtemelen bireysel özerklik, ili?kisel yak?nl?k ve yeterlilik gibi temel psikolojik alanlara göre grupland?rd??? varsay?lmaktad?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale). Ölçe?in türü kendini raporlama (self-report) ölçe?idir.

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi yer almamas?na ra?men, bu tür psikolojik ölçekler genellikle Likert tipi bir derecelendirme format? (örn. 5'li veya 7'li) kullan?r.

Language Available: Türkçe (Turkish).

Population Group: Üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyonu (yüksek lisans tezi ba?lam?nda üniversite popülasyonu daha olas?d?r).

Age Group: Genç yeti?kinler (18+).

Population Details: Orijinal tez çal??mas?nda kullan?lan örneklem, Orta Do?u Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne ba?l? bir çal??ma için belirlenmi? bir ö?renci veya genel popülasyon örne?i olmal?d?r.

Test Methodology: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, bireylerin kendi ihtiyaçlar?n? belirli bir derece üzerinden de?erlendirdi?i bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Kendini Raporlama, **Faktör Analizi**, Öznel ?htiyaçlar, Psikometrik Geli?tirme, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için, ticari kullan?m? için özel izinler gerekebilir. Akademik kullan?mlar için yazar S. Ayd?n ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Orijinal çal??mada ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Test Y?l?: 2002 (Ölçe?in geli?tirildi?i yüksek lisans tezinin tamamlanma y?l?).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ayd?n, S. (2002). *Attachment style and motivational profile* (Master's thesis). Orta Do?u Teknik University Institute of Social Sciences, Ankara.

Bildirilen ?htiyaçlar Ölçe?i (B?Ö) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bildirilen ?htiyaçlar Ölçe?i'nin (B?Ö) orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin elde edilmesi için ölçe?in geli?tirildi?i yüksek lisans tezine (Ayd?n, 2002) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM